

میراث افغانستان

دیر زمانی قریب به سه دهه، کشور افغانستان درگیر جنگ‌های استعماری و داخلی است، سرزمینی که به لحاظ جغرافیای تاریخی و نیز با ویژگی‌های فرهنگی و تمدنی، پاره‌ای از خراسان بزرگ محسوب می‌شود و تا قبل از اشغال نظامی شوروی سابق و شروع جنگ‌های داخلی به لحاظ غنای آثار فرهنگی جزو ۱۰ کشور دنیا محسوب می‌شد؛ زمانی غزنیں مهد بزرگترین شعرای پارسی بود و روزگاری هرات میزبان نویسنده‌گان و شاعران و نقاشان چیره دست بود که پایه‌گذار مکتب ادبی و نقاشی با عنوان هرات در هنرو ادب ایران زمین شدند و ایامی قندهار چشم‌انداز سیاست و فرهنگ ایرانی بر شبه قاره بود.

فراه، کاپیسا، هرات، بلخ، بامیان، کابل، غزنی، قندهار، جوزجان... برای محققان و علاقمندان فرهنگ و تاریخ ادب فارسی به همان اندازه مسموع و آشناست که شیراز و اصفهان و تبریز و...؛ حال این شهرها که پاره ملکی و فرهنگی خراسان بزرگ است و در هر کدام میراثی نهفته، آزمایشگاه قدرت مداران، احزاب و گروه‌ها، خصوصاً گروه منحله طالبان واقع شده که برای نیل به اهداف خود از هیچ کاری فروگذاری نکردند، از تخریب سنگ نگاره‌ها تا تاراج اشیاء و کتابهای، به قول مرحوم رضا مایل هروی در شعر «بوم جهل» که به استقبال «جغد جنگ» ملک الشعرا، بهار سروده:

فغان ز بوم جهل و ابتلای او
ز آسمان آن نمی‌جهد شر

حال کشوری باقیمانده با انبوهی از خرابی و آوار جنگ و نسلی سوخته که از گذشته خود جز جنگ چیزی به یاد ندارند؛ البته بودند افرادی که به خاطر عدم امنیت سیاسی و اجتماعی، این کشور را ترک گفته، ولی غریبانه در نقاط مختلف دنیا سعی بر حفظ گذشته فرهنگی این کشور نمودند. همچون مرحوم رضا مایل هروی، دکتر احمد جاوید، استاد نجیب مایل هروی، محمد اکبر عشیق، دکتر سرور مولایی، دکتر روان فرهادی، دکتر محمد آصف فکرت، دکتر سلطان حسین سلطان و...؛ حتی محمد ابراهیم شریعتی، کسی که با ایجاد یک نشر، سعی دارد میراث کهن کشورش را احیاء کند که همگی ایشان در این راه موفق بوده‌اند ولی دور از خانه چون این شماره مجله آینه میراث تقارن با حوادث افغانستان و طلیعه استقرار نظام سیاسی مطلوب همه گروهها، پیدا کرد، نتوانستیم قلم را از بیان ولو اندک از پاره رنجیده خراسان بزرگ بازداریم. امیداریم با اهتمام و سعی استادی و محققان بزرگوار افغانستانی که در ایران و دیگر کشورها حضور دارند و فضلای ایرانی، ویژه نامه‌ای در باب میراث افغانستان به چاپ رسانیم. انشاء الله

سردبیر